

Історія кафедри професійної патології і функціональної діагностики та фтизіопульмонології

Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та фтизіопульмонології має довгу та славетну історію. Вона почала своє існування в Одеському медичному інституті ім.М.І.Пирогова, як кафедра морської медицини факультету удосконалення лікарів у квітні 1977 року, водночас з його заснуванням. В період 1997-1986рр. кафедру очолював к.мед.н., доцент Михайло Семенович Денісюк, з 1986р. до 2005р. – перший професор з морської медицини, академік НАМН України, Заслужений лікар України Анатолій Олександрович Лобенко. Враховуючи професійну направленість та наявність клінічної бази, у 1999 році кафедра була реорганізована в кафедру морської медицини та професійних хвороб, у 2005 році в кафедру професійної патології, клінічної лабораторної та функціональної діагностики, а у 2023 році в кафедру професійної патології і функціональної діагностики та фтизіопульмонології.

З 2005 року до цього часу кафедру очолює учень академіка А.О.Лобенко, д.м.н., професор Олександр Михайлович Ігнат'єв, якому у 2017 році присвоєно високу нагороду - звання Заслуженого діяча науки та техніки України.

Кафедра є засновником науково-педагогічної медичної школи "Фізіологія і патологія адаптації людини до умов Світового океану", є опорною по підготовці фахівців з морської медицини, тісно співпрацює з кафедрами ВМНЗ України з питань професійної патології, НДІ «Медицина транспорту» (Одеса), ДУ «Інститут медицини праці НАМН України» (Київ), ДП «Інститут геронтології ім.Д.Ф.Чеботарьова НАМН України» (Київ), ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім.проф.М.І.Сітенка НАМН України» (Харків), інститутом професійного здоров'я (Швеція), інститутом медицини труда (Польща) та іншими.

Протягом останніх 17 років професор Ігнат'єв О.М. очолює профпатологічну службу Одеської області.

Кафедрою здійснюється не тільки навчальна, наукова, методична робота, а й консультативна з питань професійної патології у м.Одесі та на багатьох промислових підприємствах Півдня України. Кафедра є одним з організаторів Всеукраїнської асоціації морської медицини, в рамках якої здійснює наукове керівництво профільними кафедрами і медичними комісіями з проведення медичних оглядів працівників флоту. Спільно з органами практичної охорони здоров'я у 2016 році створено «Асоціацію спеціалістів ультразвукової діагностики» та «Регіональну асоціацію проблем остеопорозу».

Щорічно кафедра приймає активну участь у проведенні та роботі міжнародних симпозіумів, конгресів, науково-практичних конференцій, круглих столів з актуальних питань морської медицини, професійної патології, клінічної лабораторної, ультразвукової діагностики, фтизіатрії тощо.

Сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри нараховує 15 висококваліфікованих фахівців, які мають вищі та перші кваліфікаційні лікарські категорії за спеціальностями, що викладаються на кафедрі. Серед них д.м.н., професорів -3, к.мед.н., доцентів- 9, к.біол.н., асистентів -1, асистентів без ступеню-2.

Клінічними базами кафедри є Одеський обласний клінічний медичний центр (вул.Суднобудівна,1), Навчально-виробнича лабораторія молекулярної патології ОНМедУ (Валіховський пров.,3), ПП ЛОК (лікувально-оздоровчий комплекс) «Біла Акація» (Французький бульвар,59), на яких здійснюється навчальна, лікувальна, консультативна, діагностична та наукова робота співробітниками кафедри.

Кафедра здійснює підготовку здобувачів 5 та 6 курсів за навчальними дисциплінами «Професійні хвороби» та «Фтизіатрія», вибірковими дисциплінами «Основи ультразвукової діагностики», «Основи ультразвукової доплеросонографії», «Основи клініко-лабораторної діагностики», «Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики остеопорозу», лікарів-інтернів за фахом «Внутрішні хвороби» та «Лабораторна діагностика, мікробіологія та вірусологія», слухачів циклів перепідготовки та підвищення кваліфікації з суднової медицини, професійних хвороб, клінічної лабораторної, ультразвукової, функціональної діагностики, клінічної біохімії, фтизіопульмонології.

Головним заходом, який сприяє підвищенню якості навчання, визнається відповідність теоретичної і практичної частини навчальних програм сучасним вимогам. В 2017 році кафедра прийняла активну участь в організації та забезпеченні роботи нової клінічної лабораторії університетської клініки та здійснення навчального процесу на її базі, наступного застосування можливостей лабораторії для проведення науково-дослідницьких робіт і участі у виконанні міжнародних програм.

Основними напрямками наукової діяльності кафедри є питання діагностики, лікування та профілактики захворювань внутрішніх органів і кістково-м'язової системи серед працівників морегосподарських та інших промислових підприємств, вплив факторів виробничого середовища на функціональний стан внутрішніх органів та кістково-м'язової системи серед моряків та мешканців Півдня України. На цей час співробітниками кафедри виконується ініціативна науково-дослідна робота «Використання

цитологічних і молекулярно-генетичних методів дослідження опорно-рухового апарату при професійному відборі працівників транспорту та море-господарського комплексу», науковий керівник – професор О.М. Ігнат'єв.

У 2021 році співробітниками кафедри захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата медичних наук та дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеню доктора медичних наук. Сьогодні на кафедрі виконуються дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеню доктора медичних наук та доктора філософії.

Співробітники кафедри входять в редакційну колегію фахового наукового журналу "Вісник морської медицини", заступником головного редактора якого є професор Ігнат'єв О.М..

У 2013 році за участю професорів Ігнат'єва О.М. та Мацегори Н.А. видано національний підручник «Клінічна біохімія» (за ред.проф.Луньової Г.Г.), який затверджено МОЗ України як підручник для лікарів-інтернів та слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти – 1155 арк. з контрольними та тестовими завданнями по кожному розділу (з перевиданням у 2019 році).

У 2017 році за участю професора Ігнат'єва О.М. видано національний підручник «Професійні хвороби» В.А. Капустник, І.Ф. Костюк, О.М. Ігнат'єв та ін. з грифом МОН і МОЗ України 2017 р. – 536 арк.. У цьому ж році співробітниками кафедри виданий навчальний посібник «Occupational diseases» для самостійної роботи студентів міжнародного факультету англійською мовою -78 арк..

У 2018 році, за участю професора Ігнат'єва О.М., видано національний підручник «Occupational diseases»/ V.A. Kapustnik, I.F. Kostyuk, A.M. Ignatyev та ін.-друге видання з грифом МОЗ і МОН України, 2018р.- 496 арк..

У 2022 році професором Ігнат'євим О.М., Турчиним М.І., Прут'ян Т.Л. додано Розділ 18. «Кісткова та рухова система», до Тому 3 національного підручника «Клінічна біохімія».